

**Ajuntament
de Barcelona**
Institut de Cultura

Els pessebres de la ciutat

Nadal 2017-2018

La ciutat comptarà enguany amb dos pessebres

A la plaça de Sant Jaume, com a emplaçament tradicional dels darrers anys, lluirà el pessebre dissenyat pel guanyador del concurs de pessebres convocat per l'ICUB, Jordi Darder i el seu equip, que es podrà visitar a partir d'avui, 24 de de novembre.

I enguany com a novetat, s'exposarà al pati del Museu Frederic Marès un segon pessebre, que ha fet l'Associació de Pessebristes de Barcelona, que tindrà una estètica més tradicional, i que es podrà visitar a partir d'avui i fins al 2 de febrer.

A més, també enguany Barcelona tindrà un arbre de Nadal, patrocinat per Mercabarna, provinent de conreu ecològic català i ubicat a la plaça de Sant Jaume. L'arbre, de 15 metres, estarà decorat per l'artista floral Xavier Lloveras, amb materials de color blanc, daurat i crema, en consonància amb l'estètica del pessebre de la plaça Sant Jaume.

El pessebre de la plaça Sant Jaume

EL PESSEBRE, UN BOSC

Que el moviment de les figures sigui el que senyala el vent. Unes estructures de suport quasi sense pes i resistents. Un bosc de joncs, un paisatge.

EL PESSEBRE, UN LLOC

Posar el pessebre per senyalar un lloc sobre el lloc central de la ciutat. Un lloc urbà és recorregut, creuat. És parada, trànsit i referència. Un lloc a la ciutat que fa participar, necessita la gent.

EL PESSEBRE, UN JOC

Amagar-se, comptar, imaginar personatges. Convertir-nos en unes figures del pessebre entrant-hi: seguint els Reis, escoltant als pastors, sent testimonis del començament d'una història universal, a la cova.

EL PESSEBRE, UNA ACCIÓ

El pessebre es mou amb el vent, fa reflexes amb el sol, s'il·lumina amb la fosca. Cada moment és un espectacle: mereix encantar-nos-hi, ens proposa somniar, des de sota mateix o des de les cantonades més allunyades de la plaça.

El pessebre de plaça Sant Jaume d'enguany, és una nova obra del projecte ***pessebresmínims*** i ha estat concebut per l'arquitecte **Jordi Darder**. En aquesta ocasió, l'oportunitat de l'escala urbana ha servit per explorar de nou el camí de com la intervenció a la ciutat pot ser capaç de crear LLOC, i per tornar a constatar que la participació ciutadana és determinant per aquella capacitat.

El pessebre es troba situat sobre una plataforma accessible de 12x12m que suporta una trama quadrada de 25 pals que van dels 3 als 7m d'altura, amb 25 figures de planxa de metacrilat esmerilat il·luminat al capdamunt.

Els tubs tenen un diàmetre de 150mm, sobre una base de xapa metàl·lica de 30mm de gruix. La seva altura els confereixen l'esveltesa necessària per al balanceig que es vol donar al conjunt. El cap del tub incorpora el sistema de subjecció de la figura i la base i connexió per al sistema nocturn d'il·luminació.

El recurs d'una iconografia assimilada facilita l'empatia amb la tradició, i la proposta d'utilitzar només dues dimensions per representar-la i punts de contemplació allunyats, serveix per incorporar tot l'espai de la plaça a l'experiència de l'esdeveniment. Les figures també són un mirall social, i amb la col·laboració d'un artista cal·lígraf a la base de cada pal, el pessebre les proposa com a referents dels valors que ens il·lustren com a poble. Durant el dia ressalten contra les façanes de la plaça amb el seu color i reflexos. Durant la nit, ho faran amb la llum que conduiran pel seu interior. Tenen orientacions diferents, que combinades amb les altures dels pals, oferiran diferents maneres de ser vistes, tant des de l'interior del conjunt, com des dels costats oposats de la plaça.

La superfície dels pals estan pintades d' esmalt daurat. A les altres tres cantonades de la plaça hi ha vinils a la superfície del paviment, que proposaran les millors perspectives d'observació.

La llum, ingredient intrínsec del guió nadalenc, és també nostrada eina pel desig d'eleva un espai a la categoria de lloc. Només cal fixar-se en la tradició que té juntament amb el foc, a la nostra cultura popular, o l'efecte que van causar unes fonts lluminoses en una llunyana Exposició Universal, encara avui recordades pels més veterans. En aquesta línia, la llum del

pessebre acompanya el relat historiogràfic, però també es proposa com a pura contemplació, amb efectes més abstractes.

Per acabar i per insistir-hi de nou, la concepció del pessebre compta amb la participació cívica. No es tracta d'un pessebre contemplat, si no del pessebre del passeig casual sota un núvol de llum, on compartim també les activitats programades i que ens dona l'oportunitat, per un instant, de formar part del quadre escènic vivent del pessebre de Barcelona.

Jordi Darder és arquitecte, i ha dedicat 25 anys de la seva vida a aquesta professió vocacional. Ha combinat la construcció de presons i palaus d'esports al país, amb l'escenografia a Bèlgica i els parcs temàtics a Romania i els Emirats, i ha cultivat també la fotografia, el gravat, la il·lustració, el pessebrisme i l'amor al paisatge.

Representacions del CONTE DE NADAL de Pep Quintana

Cia. PEP QUINTANA, 13/12/2017

Cia. ÁNGELES CASTUERA, 26/12/2017

Cia. CLIMENT SENSADA, 1/1/2018

Cia. TERESA PUIG, 4/1/2018

Horari dels passis: 18.30 h

Idea i projecte

JORDI DARDER

Col·laboradors

AIA INSTAL·LACIONS, llum

STATIC INGENIERÍA, estructura

DANI RUIZ, InerZia i TRIDONIC, programació lumínica

SENDYS, cal·ligrafia

MICROFUSA, sonorització Conte de Nadal

DIMAS EMPRESA D'INSERCIÓ SL, paviment

Producció

FUGRUP INSTALACIONES Y REFORMAS SL

Organització

INSTITUT DE CULTURA DE BARCELONA

Més informació de projecte i making-of:

<https://jdarder.wixsite.com/pessebresminims>

Per Nadal, Barcelona tindrà un pessebre clàssic al Museu Marès

- **L'Associació de Pessebristes de Barcelona, l'entitat degana de la ciutat, presenta aquest Nadal un gran pessebre d'estètica tradicional al pati del Museu Frederic Marès**
- **Serà fet amb figures artesanes, els materials predominants seran naturals i s'hi representaran les tres escenes clàssiques d'un pessebre: el naixement, l'anunciació dels pastors i la cavalcada dels Reis**
- **La visita al pessebre serà una experiència immersiva, perquè tot el pati interior del museu es transformarà en un bosc d'avets, a càrrec de l'empresa d'exteriorisme Teodora**
- **El pessebre es podrà veure al pati del Museu Frederic Marès del 24 de novembre al 2 de febrer, dia de la Candelera**

Un pessebre clàssic al centre de la ciutat

Barcelona és una ciutat amb una tradició pessebrística molt arrelada: l'Associació de Pessebristes de Barcelona es va fundar l'any 1863! A més, quan arriba Nadal, les cases, els aparadors de les botigues i diversos racons de la ciutat s'omplen de representacions del naixement de Jesús. N'hi ha de tota mena i per a tots els gustos, però enguany a la ruta pessebrística pels carrers del centre de Barcelona s'hi incorpora una nova parada: el pessebre del pati del Museu Frederic Marès.

És una iniciativa de l'Associació de Pessebristes de Barcelona, l'entitat degana de la ciutat, i serà un pessebre d'estètica tradicional. Això vol dir que entre els materials hi haurà molsa i més elements vegetals, les figures de fusta seran artesanes i hi haurà representades les tres escenes clàssiques d'un pessebre: el naixement, l'anunciació dels pastors i la cavalcada dels Reis. Un altre element important en qualsevol pessebre és

la il·luminació, i la del Marès és pensada per a fer ressaltar els elements arquitectònics del pati gòtic.

Però el pessebre, que ha estat fet artesanalment pels membres de l'associació, també incorpora alguns tocs de modernitat. L'escenificació al pati del museu vol ser una experiència immersiva i és dissenyada perquè els visitants tinguin la sensació d'entrar en un bosc de la zona del Cadí. D'això, se n'ha encarregat l'empresa de jardineria i disseny d'exterior Teodora, que omplirà d'avets i arbres de fulla caduca tot l'espai del pati interior. L'objectiu és crear una sensació de continuïtat entre el pessebre i l'entorn.

La proposta d'un pessebre clàssic de referència s'estrena enguany, però la idea és que esdevingui una cita fixa en el calendari nadalenc de la ciutat. El pessebre, que té unes dimensions considerables i serà format per una quarantena de peces, se situarà a la porxada del pati del museu. Es podrà visitar del 24 de novembre al 2 de febrer en aquest horari: de dimarts a dissabte, de 10.00 a 19.00; diumenges de 11.00 a 20.00. Dilluns tancat.

Com serà el pessebre?

El pessebre que es podrà veure al Museu Marès anirà muntat sobre una taula de 6 m x 5 m situada a la porxada del museu. La base i les construccions principals són fetes de poliestirè i pintades amb resines acríliques. Però, per seguir la tradició dels pessebres tradicionals, els paisatges es guarniran amb molsa i més elements naturals.

Les figures han estat encarregades al taller italià Heide Original, que les ha elaborades expressament. Tenen una mida que va de 40 a 20 centímetres per ajudar a crear efecte de perspectiva. Tot i que hi haurà més de 30 figures, les escenes principals seran les bàsiques en qualsevol pessebre tradicional: el naixement amb la Mare de Déu, Sant Josep, el nen Jesús, el bou i la mula; l'anunciació formada per tres pastors; i la cavalcada dels Reis.

Un altre element indispensable de qualsevol pessebre és la il·luminació. En aquest cas el pessebre en tindrà una de general i una altra que es focalitzarà en alguns punts concrets de l'escena. Però els efectes lumínics més espectaculars no enfocaran al pessebre sinó que justament en

sortiran i jugaran amb els elements arquitectònics de la porxada del museu.

L'Associació Pessebristes de Barcelona

L'Associació de Pessebristes de Barcelona és la degana del pessebrisme mundial: va ser fundada l'any 1863. Durant tots aquests anys d'història, ha mantingut la vocació de difondre les arts plàstiques per mitjà del pessebrisme i ha col·laborat amb tota mena d'escultors, pintors i artesans. Perquè per crear un bon pessebre cal dominar disciplines artístiques molt diverses: escultura, pintura, escenografia, paisatgisme, il·luminació...

Ara ja fa més de cent anys, l'any 1912, el pessebrista i membre de l'associació Antoni Moliné es va inventar el pessebre en diorama. Aquest pessebre, que es diferencia de la resta perquè és format per panorames tancats, és una aportació que ha triomfat en l'univers del pessebrisme i és conegut arreu com a Escola de Barcelona. La creació d'un pessebre en diorama és molt efectista, però encara requereix el domini de més disciplines, com ara el volum i la perspectiva.

<http://www.pessebristesdebarcelona.cat/>

Teodora

Teodora és una empresa de jardineria especialitzada en disseny d'exterior. En aquesta ocasió, participen en el projecte creant un espai de continuïtat entre el pessebre pròpiament dit i el pati del Museu Marès on es troba. Com que el paisatge creat pels membres de l'Associació de Pessebristes de Barcelona s'inspira en certa manera en la zona del Cadí, els exterioristes han agafat la flora autòctona d'aquest massís per inspirar-se. Per això entre els arbres que guarniran el Marès hi haurà molts avets, però també exemplars de fulla caduca i arbusts baixos. A més, agafant la tècnica pessebrista de la perspectiva com a exemple, els avets faran uns 80 centímetres al voltant del pessebre i, de mica en mica, aniran creixent fins a atènyer els dos metres i mig. La intervenció, que arribarà ben bé fins als tarongers i el brollador del centre del pati, també jugarà amb la llum.

<http://teodorabcn.com/ca/>

Institut de Cultura de Barcelona

Oficina de premsa

La Rambla, 99, 08002 Barcelona

Tel 93 316 10 69

premsaicub@bcn.cat